

Megjelenik szombaton délelőtt.

Előfizetési díjak:

Egy évre 6.90 P
Fél évre 3.40 P
Negyed évre 1.70 P

Kéziratokat nem adunk vissza

Felelős szerkesztő:

Dr. BOGYAY KÁLMÁN

ZEMPLÉN

POLITIKAI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 9.

Telefonszám: 21.96

Hirdetési díjak:
Hasábmillimétersoronként
10 fillérFelelős kiadó:
BALLA JÁNOS

Zempléni közoktatás

Dr. Godál Gyula kir. tanfelügyető havi jelentése szerint a tankerületi főigazgató *állami helyettes tanítókká* nevezte ki Tóth Erzsébetet Sárospatak-Láplótanyára, Nánássyné Potoczky Máriát pedig a kisorozvágyi állami iskolához, áthelyezte Pecsénye Adrient a csörgői állami iskolától a vágáshutai állami iskolához, Vizváry Vilmost és feleségét a legényei állami iskolától a füzesspusztai állami iskolához s végül Ardey Klárát a hernádnémeti rk. iskolától a monyhátanyai állami iskolához. Jóváhagyta Kiss Frigyes Sárospatak-Várhomoktanyai és Kiss Rezső Sárospatak-Halászhomoktanyai községi rendes tanítók megválasztását.

Gesztelyi János Sárospatak-Láplótanyai állami tanító 41 éves tanítói szolgálat után február 1-ével nyugalmába vonult. Lelkesen vett részt a tanyai népművelésben.

A kásói gör. kat. iskolában január 16-tól február 4-ig kanyarójárvány miatt szünetelt a tanítás.

A Légtalmi Liga közgyűlése

A Légtalmi Liga Sátoraljajhelyi Csoportja évi rendes közgyűlést holnap, február 20-án a Városi Mozgóképzőházban tartja meg délelőtt fél 12 órakor. Határozatképtelenség esetén a megjelentek számára való tekintet nélkül a közgyűlést február 27-én a fent közölt időben és helyen tartja meg. A közgyűlésre a csoport alapító, pártoló és rendes tagjait tisztelettel meghívja az elnökség. A tárgysorozatot a múlt számunkban közöltük.

Magasak a borárok

Az ujhelyi szőlészeti és borászati felügyelő jelentése szerint január havában a szokatlanul enyhe időjárás mellett Tokajhegyalján sok szőlőmunkát végeztek a birtokosok. Sok helyen felújították, a felújításhoz forgatási munkálatokat végeztek, azonkívül igen sok szőlőben jelentős területeket megrágyáltak. A szőlőbirtokosokban nagy kedv mutatkozik a szőlőmunkálatok iránt. Megállapítható ezenfelül, hogy inkább munkáshiány, mint munkakihiány mutatkozik.

Január hónapban a borkereskedelem lanyha volt. Kínálat alig, de kereslet is igen gyéren mutatkozott. A borárok szilárdak és magasak, mindenki tartózkodik az eladástól s legfeljebb csak annyi bort ad el, amennyi pénzre momentán szüksége van.

A Máv-Sac közgyűlése

A Máv-Sac sportklub ma, szombaton este 7 órai kezdettel tartja évi rendes közgyűlést a gyártelepi Tulipán klubházban, melyre minden sportbarátot szeretettel meghív.

Megszűnt Ujhelyben a sertéspestis

A törvényhatósági főállatorvos jelentése szerint az állategészségügyi viszonyok kedvezően alakultak. A ragadós száj- és körömfájás miatt elrendelt zárlat és vészkerületet feloldották, így a vármegye területe ezidőztől mentes a betegségtől. A sertéspestis elleni szimultán oltásokkal kapcsolatban egy darab sertés hullott el sertéspestisben. A tulajdonos kára állami kártalanítás folytán 100%-ig megtérült.

Sertéspestist állapítottak meg Szerencs, Vily-Vitány, Kisgérés, Battyán és Sárospatak községeiben, megszűnt Sátoraljajhely városban 38 darab sertés elhullását okozva.

A vármegye életéből

A közigazgatási bizottság dr. vitéz Fáy István főispán elnökelete alatt hétfőn tartotta meg februári ülését, melyen a szakelőadók felolvasták jelentéseiket. A kisgyűlés a vármegye főispánjának elnökelete alatt ugyancsak hétfőn folyt le.

A napirend előtt parnói Molnár Béla bizottsági tag szólalt fel a noah, illetve a direkttermő szőlők kiirtása és ezek újratelepítése ügyében. Megállapította, hogy ezt a rendelkezést már 1937-ben végre kellett volna hajtani, azonban a háborús viszonyok folytán a végrehajtás fel lett függesztve. Hangoztatta, hogy a rendelkezés helyességével mindenki egyetért, azonban a viszonyok most sem alkalmasak ezen rendelkezés végrehajtására. Igaz ugyan, hogy a tokajhegyaljai minőségi borvidéken aránylag igen csekély területről van szó, azonban ezen terület legnagyobb részét kistermelők tulajdonában van, akiket igen súlyosan érintene a jelenlegi viszonyok között a végrehajtás. A noah borokat csak ipari célra szabad forgalomba hozni és a meglévő ellenőrzés mellett ezek a Hegyalja hírnevének szempontjából veszélyt nem jelentenek. Ezért kiirtásuk további elhalasztása nem tekinthető aggályosnak. Sztrisoszky Mihály esperes-plébános a javaslat mellett szólalt fel, melyet az elnök főispán is magáévá tett.

A kisgyűlés elhatározta, hogy szociális érdekből a noah szőlők kiirtására vonatkozó rendelkezések végrehajtásának további felfüggesztését feliratban kéri.

Ezután a kisgyűlés az 50 tárgyból álló tárgysorozat letárgyalása során a következő érdekesebb határozatokat hagyta jóvá.

Ujhely város a Széll Józsefné gyermekotthon részére évi 6000 pengő segélyt szavazott meg. Ugyanakkor a város a szinészet 1944 évi szubvencióját 4000 pengőre emelte fel. Mintegy 50 százalékkal emelték fel a köztemetői sírhely árakat és sírgondozási díjakat. Gercsely község tűzoltó szertart épít.

Köröm község a 751 kat. hold területű községi vadászterületet 10 évre évi 360 pengő értékű bérért bérbe adta Tóth Miklós birtokosnak.

Taktaszada község negyedik korcsmajog engedélyezését kéri.

Komlócska község a községi vadászterületet, melynek területe 1200 kat. hold évi 600 pengő értékű bérért adta bérbe 10 évre egy szabolcsi birtokosnak.

Az iparügyi miniszter hozzájárult Herceghut, Bodrogfalasz, Erdőbénye, Bodrogolaszi, Vámosujfalú és Tolcsva községek villamosításához.

Feloldották a délzempléni tifusz-zárlatot

Szigoru vizsgálat alatt a zempléni cigánytelepek

A tisztifőorvos jelentése szerint januárban az élvészülések száma 380 volt. Elhaltak összesen 188-an.

A fertőzőbetegségek összes száma 156 volt. Ezek közül kanyaró 86, szarvmaró 13, nyílgyümölcs 31, malária 3, és kiltéses tifusz 7.

A Megyaszó községhez tartozó Harangod tanyán november 22-ike óta az idegenből jött repaás munkások körében a megbetegedések megszűntek, a zárlat január 25-én lejárt és a még ott tartózkodó 56 egyén január 27-én lakóhelyére távozott. A saját területükről

származó 7 beteg betegzárlati ideje is február 1-én letelt és a zárófertőtlenítések fogantatása után a zárlatot mindenütt feloldották.

Kiltéses tifuszra a hatósági orvosok 4736 egyént vizsgáltak meg, s ezek közül 173-an tetveitlenítve lettek.

A szörványosan előfordult kiltéses tifusz esetekre való tekintettel a törvényhatóság területén lévő összes cigánytelepek szigorú átvizsgálása és ahol szükséges, folytatólagos tetveitlenítése jelenleg is folyamatban van.

Megvalósult a dohánygyári munkások nyugdíjtervezete

Az elmúlt vasárnap tartotta a *Nemzeti Munkaközpont* dohánygyári országos szakcsoportja közgyűlést, melyen a dohányjövődék és dohánygyári munkásság kiküldöttségeivel a Dohányjövődék Központi Igazgatósága is teljes számmal résztvevett.

A jelenlévők között osztatlan örömet szerzett dr. Nemes Ernő miniszteri tanácsos, a Dohányjövődék Központi Igazgatója, mikor felszólalásában beje-

lentette, hogy a Nemzeti Munkaközpont által beadott nyugdíjszabályzatot a pénzügyminiszter nagyrészt elfogadta és aláírta.

Ismertette, hogy ötféle kategóriát állított fel a miniszterium.

Ugyancsak örömmel értesültek a kiküldöttek arról is, hogy a dohánygyári munkásságot érintő másik nagyfontosságú kérdés is megvalósult, a családtagok ellátása.

Hangverseny Vámosujfalun

Kedves ünnepéllal fejeződött be Vámosujfalun az Iskolánkülső Népművelési Albizottság által rendezett 5 hetes kukorica-csuhéfonó tanfolyam. A vármegyei Népművelési Bizottság részéről *Bencze András* népművelési titkár, dr. *Szilágyi György* tanügyi titkár jelentek meg. Az ünnepélyt megelőzően az állami népiiskola tantermében nagy számú érdeklődő előtt mutatta be *Véress Márta* áll. népiiskolai tanítónő, tan-

folyamvezető kiállítás keretében a sok értékes és tetszetős háziipari készítményt, mely nemcsak a szorgos és lelkiismeretes hallgatók munkáját, de az iparügyi felügyelőség által kirendelt Kulcsár Ilona oktatónő tudását és lelkiismeretes oktatói munkáját is dicséri.

E hasznos téli oktatás jólsikerült kultúresttel fejeződött be, mintegy 300 hallgató előtt a ref. Otthon nagytermében. *Tomory Irén* műsorvezető kedves

köszöntése után színre került a „Fajankó” című népies vígjáték. Felvonásokban szavalatok, vidám monológok szereztek gondtalan perceket. Különösen ünnepele szünni nem akaró tapsviharral a hálás közönség két leánycsoport tizes magyar táncait. A műsor végén bájos élőképpel emlékeztek meg hőseinkről.

Bencze András vármegyei népművelési titkár meleg szavakkal köszöntötte meg az előadóknak és vezetőknak értékes munkáját és mindazok segítségét, akik hozzájárultak a tanfolyam sikeres megrendezéséhez.

Parnói Molnár Ilona

Az egész vármegyében mély megdöbbenést és fájdalmas részvétet keltett az a váratlan hír, hogy parnói *Molnár Ilona* — Néhai Molnár János közkórházi főorvosnak, a hírneves sátoraljajhelyi feketehegyi sanatórium tulajdonosának általános nagybecsűléssel övezett leánya — február 13-án Budapesten rövid szenvedés után elköltözött az élők sorából.

Néhány nappal előbb még teljes egészségben láttuk az ujhelyi utcán kerékpárján hazafelé igyekezve. Kedvenc hatalmas dán dogja vigan futkározott kerékpárja mellett.

Ki sejtette volna, hogy a rejtélyes kór már ott lapul benne ugrásra készen, hogy birtokába vegye nemes életet? Sietve Budapestre szállították, de az orvosi tudomány tehetetlenül állott meg az elhullásra ítelt rózsaszál előtt, az emberi élet esendőségének szomorú bizonyítéka mellett.

A jótékony lelkű, nagyműveltségű, kedves, finom, népszerű Molnár Babi nincsen többé... Ott alusza örök álmát kedves emléklü édesatyja mellett a zug feketehegyi nagy fák alatt, melyek látták őt mint pici leánykát elindulni az élet rózsásnak hitt ösvényein és most panaszosan őrzik örök álmát.

Parnói Molnár Ilona temetése csütörtökön délután folyt le az ujhelyi Fekete hegyen rendkívüli nagy részvét mellett. A megható gyász szertartást *Homér Gyula* apát-plébános vezegte. A családi sírkert előtt a koporsót elföldték a szerető ismerősök és jó barátok koszorúi. A gyászoló közönség soraiban a vármegye társadalmi életének vezető személyiségei és a régi zempléni családok képviselői nagy számban voltak jelen. Vitéz dr. Fáy Istvánné, Bornemisza Miklós alispán és felesége, Kossuth Pál országgyűlési képviselő, valamint az előkelőségek egész sora jelent meg bucsút venni a mindig egyenes és közvetlen Kedves Ismerőstől.

Megható volt a temetésen a környékbeli szegény családok, szegény gyermekek nagy sokasága, akik fájdalmasan kísérték utolsó útjára nemeslelkű Jótévőjüket.

Azután lehullt az utolsó rög s az elhunyt kedvenc kutyája, melyet ismét szabadon engedtek, keserves szűköléssel iramodott el megkeresni titokzatosan eltűnt kedves gazdáját, kit nem talál többé.

Gyászolják özv. Molnár Jánosné Szentmiklóssy Emma édesanyja és Molnár János nagykereskedő előkelő kiterjedt rokonság élén.

A Kazinczy Kör előadóestje

február 25-én, pénteken délután 6 órai kezdettel előadást tart a vármegyei háza nagytermében. A műsoron szerepel vitéz *Köszegi Lászlóné* énekszámokkal, dr. *Farkas Dénes* tanár, aki Chopin darabokat játszik zongorán és dr. *Lukács József*, aki Szentpétery—Moszkva címen olvas fel uti naplójából.

A hűséges munka jutalma

A földművelésügyi miniszter Stix János bodrogszerdahelyi és Kacsur János páncini gazdasági cselédek egy helyen évtizedeken át teljesített hűséges és megbízható munkásságukért 100—100 P pénzjutalommal és díszes okirattal tüntette ki, melyeket vitéz Lehoczky Lajos főszolgabíró nagyhatású bensőséges ünnepség keretében adott át a példás életű gazdasági alkalmazottaknak, akik közül Stix János gazdájától, vitéz báró Vécsey Ferenc földbirtokostól, Kacsur János pedig báró Sennyey Miklós m. kir. titkos tanácsos, nagybirtokos gazdájától külön pénzjutalomban részesült.

Romániai menekültek jelentkezése

Felhívják mindazokat a menekült személyeket, akik 1928. évi január hó 1. óta jöttek ki Romániából Magyarországra területére, hogy összeírásuk céljából — saját jól felfogott érdekükben február 28. és 29-én a hivatalos órák alatt a rendőrkapitányságon személyi okmányaikkal együtt — jelenjenek meg.

Az összeírás alapján az érdekeltek állampolgársági okiratot helyettesítő igazolványt nyernek.

Jelentkezni tartoznak azok is, akik időközben magyar állampolgársági bizonyítványt szereztek, vagy házasságkötés által váltak magyar állampolgárokká.

Mindazokat, akik mindezekig bármily oknál fogva nem jelentkeztek, a jelentkezési kötelezettségüknek a fenti időpontban, de legkésőbb március 3-ig feltétlenül tegyenek eleget, mert annak elmulasztása kihágási eljárást von maga után.

Üzleti érzékkel rendelkező

urak és hölgyek szép jövedelmet biztosíthatnak maguknak a Fonciere Biztosító Intézetnél.

Jelentkezés 22-én, kedden délelőtt 9—11-ig Molnár István u. 4. sz. alatt

TÖRVÉNYHÁZBÓL

Már az elmúlt év karácsony hetében történt, hogy Fodor István cigándi földművesifjú, egy ottani jómódu gazdának 25 éves fia, éjnek idején Tiszakarádra utazott és a légvédelmi első-tétítés ideje alatt behatolt Reismann Adolf kereskedő lakásába, s onnan több ékszert, nagyobb mennyiségű ruhameit, többek között Reismann Rózi menyasszonyi kegyelmét is elvitte és Sátoraljajhelyben értékesítette.

Ügyében a sátoraljajhelyi rögtönítélő bíróság ítélt, amely köztársasági halálbüntetést szabott ki Fodor Istvánra. A jó családból származó, de elzárított és csavargó életet folytató gazdalegény kegyelmi kérvényt adott be az ítélet megváltoztatása érdekében, amelyre most érkezett meg legfelsőbb helyről a leirat. A sátoraljajhelyi törvényszék tanácsa kedden délelőtt hirdette ki a végső döntést Fodor István ügyében, s eszerint legfelsőbb kegyelmi elhatározás alapján a kiszabott halálbüntetést tíz évi fegyházbüntetésre változtatták át.

Ittas állapotban igyekezett haza a korcsmából Bacsur László mádi lakos és amikor Groszmann Géza háza elé érkezett, állítólag fényt látott kiszűrődni az ablakon. Bement a házba és magát légóltalmi ellenőrnek nevezve, nagy veszekedést csapott. A háztulajdonos kérte, hogy ne tegyen ellene feljelentést, ezért nyomtatékul tíz pengőt adott Bacsurnak, aki a pénzzel visszament a korcsmába és tovább mulatott. Amikor pedig az összeg elfogyott, újra bezörgetett Groszmannéhoz és most már követelni kezdett újabb összeget. Ezt nem kapta meg, hanem a háztulajdonos zsarolás kísérlete miatt feljelentette. Kedden tárgyalta ügyét a sátoraljajhelyi törvényszék büntetőtanácsa dr. Tóth László elnöklésével és jogerősen 50 pengő pénzbüntetésre ítélte Bacsur Lászlót.

Szent kötelesség!

Irtá; Hajdu János ezüstkalászos gazda Bodroghalász.

Valamikor régen a magyar vitézek Hazá védelmére hogyha hadba léptek, Nem tekintették azt semmi áldozatnak, De itthon maradni inkább gyalázatnak. Bátran és elszántan, fegyverrel a kézbe, Dalolva mentek az ellenség elébe, Szívükbe volt vésve bátorság, vitézség, Serkentette őket a szent kötelesség.

Háboru van most is, fegyverben az ország, Mindenkinél meg kell találni a módját, Miként segítheti drága nemzetünket, Hogy majd megvívassuk nehéz küzdelmünket. Egyik csatamezőn vére hullásával, Másik idehaza szorgalmas munkával, Szünjön meg hát minden kapzsiság és önzés, Ne éljen más bennünk, csak szent kötelesség!

Legyünk most egymásnak hűséges testvére, Es aki elment a távoli harctérre, Kicsiny gazdasága, hogy ne menjen kárba, Igyekezünk mi is megmunkálására. Igyekezünk többet és jobbat termelni, Mértékletesen a meglévővel bánni, S nehogy mindez nekünk nehezünkre essék, Csak arra gondoljunk, hogy ez kötelesség!

Féleségeinket ne rejtjük el titkon, Ne láncoljunk véle fekete piacon, Inkább adjuk közre, hisz ingyen nem kérük, Minden jó terménynek megadják a bérít. Hogy hova fordítják ne okozzon gondot, Azzal erősítjük külső-belső frontot. S nehogy pedig mindez áldozatnak tessék, Mert ez nem áldozat, hanem kötelesség.

Ne hallgassunk soha rémhírterjesztőkre, Mert csak veszedelem származik belőle, Ki vesztett háborút jósolhat előre, Saját hazájának gyilkos megölője. Legyünk öntudatos magyar hazafiak, Bátor honleányok és vitéz honfiak, Szemünk előtt egyéb soha ne lebegjék, Csak ez a Szent, Drága Magyar kötelesség!

Véres esendélet a Zápolya utcában

Együtt ivott a feleségével február 14-én az egyik korcsmában Tenczler Sándor sátoraljajhelyi Zápolya-utca 17. szám alatti favágó. Az ivást odahaza is folytatták, majd mind a ketten elaludtak. Amikor a favágó felébredt, észrevette, hogy a pénze hiányzik. Hirtelen arra gondolt, hogy a felesége vette ki a zsebéből, ezért felkapta a kezéigyebe eső baltát és azzal fejbe sújtotta alvó feleségét.

Az asszonyt beszállították az Erzsébet-kórházba, ahol azonnal gondos ápolás alá vették. Tenczler pedig a kivonult rendőrség őrizetbe vette, de ő

is annyira ittas volt, hogy kocsin kellett beszállítani a kapitányságra. A vizsgálat megállapította, hogy Tenczlernek sérülése súlyos, de nem életveszélyes. Mészáros Gyula dr. vizsgálóbíró a kórházban kihallgatta az asszonyt, aki azonban nem tudott visszaemlékezni semmire. Tenczler Sándor azzal védekezett a vizsgálóbíró előtt, hogy a felesége máskor is el szokta venni a pénzét és elkölti, ezért lobbant hirtelen haragra.

A vizsgálóbíró jelentése alapján a kir. ügyészség elrendelte Tenczler Sándor előzetes letartóztatását.

Szellemidézés a régi szerkesztőségben

HATODIK RÉSZ

Megkezdődik a Zemplén háborús és trianoni korszaka, mely ma is tart — Uj laptulajdonos 1917—1923. A mai Zemplén

A békevilág az 1914. évben kitört világháború első éveiben még tovább tartott — egyelőre. A Zemplén természetesen a háború szolgálatába állott. Hósi halált halt Éhlert Lajos önkéntes, a kiadótulajdonos fia. 1915-ben betörték az oroszok és Homonnát is elfoglalták. A pusztulásról részletesen beszámolt a lap. Szinyey Merse István főispánsága és Dókus Gyula alispánsága alatti azonnal megindult az oroszok kivonulása után az elpusztult községek felkarolása. Ebben az évben megszűnt a Sátoraljajhely című lap.

Az 1916. évben Éhlert Gyula főszerkesztő mellett dr. Hellinger Ignác jelenleg budapesti ügyvéd lett a felelős szerkesztő.

Az 1917. évben főszerkesztő és laptulajdonos továbbra is Éhlert Gyula, felelős szerkesztő dr. Hellinger Ignác és szerkesztő Kroó József a jeles költő. Harctéri híreket irtak a Zemplénnek Kárpáthy László és dr. Juhász Jenő.

Az 1917. év novemberében a Zemplén gazdát cserélt. Kroó Mór és Zalán vásárolták meg.

Éhlert Gyula, aki 1893-tól 1917-ig volt laptulajdonos kiadója és sokszor főszerkesztője is a lapnak, visszavonult gyógyszerárába, a Zemplén pedig új fejlécet és rovatfejeket kapott, melyeket Pintér Jenő festőművész készített. A Zemplén egyik szerkesztője Kertész Ödön lett, aki ma tanár Pesten.

A Zemplén 1917. évfolyamának hátsólapján teljesen eltűntek a báró Kazy József dr. Buza Barna között folyt választási harcok hullámai, valamint a néhai dr. Domján Elek ág. ev. püspök és Enyedi Andor jelenlegi miskolci ref. püspök szellemi vezetése alatt állott és később Láncai Zoltán és Láncai Aladár

által ötletesen és lendületesen szerkesztett Felsőmagyarországi Hírlappal folytatott ádáz tusák, melyek így utólag visszanézve szinte félmellették a valódi békebeli állapotot. Harctéri jelentések és hósi halál hírek foglalták el helyüket a Zemplénben.

Az 1918. évben is dr. Hellinger Ignác volt a felelős szerkesztő. Gondokkal év volt ez. Sajnos a Zemplén 1918. évi évfolyamának kötetei nyomtalanul eltűntek. Ugyanugy nem birtunk rátalálni egy későbbi évfolyamra sem, melyben dr. Kossuth János közölte visszaemlékezéseit a forradalmi időkről.

Az 1919. évben a tanácsköztársaság kihirdetése után hamarosan eltűnt a Zemplén neve és helyét a „Vörös hajtá”, majd a „Zempléni munkás” foglalta el. Érdekes, hogy ezen lapokon sem a szerkesztők, sem a kiadó nem tűntek fel magukat. A „Zempléni Munkás” csak három hétig élt. A tanácsköztársaság megszűnése után újra megindult a Zemplén — egyelőre a rendkívüli viszonyok miatt két oldalon.

Ekkor már a csehek voltak az urak a vármegye kétharmad részében s bár Ujhelyből később kimentek, a vármegye régi székhelye — határváros lett.

A Zemplén felelős szerkesztője ekkor dr. Halassy Andor lett, a kiváló író (jelenleg törvényszéki bírósági elnök Budapestben). Felelős szerkesztő pedig Kroó József lett, aki a diktatura idején külföldön tartózkodott. A lap egyik főmunkatársa dr. Nagy Andor (jelenleg pénzügyi főtanácsos Budapestben), dr. Nagy Béla ügyvéd (jelenleg rimaszombati törvényszéki tanácselnök) öccse volt.

Nagy Andor a jó szivarokat füstölő fiatal „Bandi bácsi” aki a SAC-ban is vezetett szerepet játszott, rendkívül jóízű jellegzetes ur volt, akinek távozás nagy veszteség volt Ujhely részére, ahonnan később azután mindenki igyekezett menekülni. Egyébként az 1919-ik év volt a Zemplén ötvenedik évfolyama. Sajnos jubileumi szám akkor nem jelent meg, legalább is nem tudunk ilyet felfedezni.

Az 1920. évben a kisállomásról — Slovensko Nove Mesto! — a csehek átmenetileg bejöttek a városba. De Ujhely hitet tett magyarsága mellett!

A régi nagy Zemplénvármegye 12 járásából csak 3 egész és 2 csonka járás maradt. A 451 községből pedig 75 község maradt magyar kézen mindössze Sátoraljajhelyen kívül. (Jelenleg is csak 126 községe van az 1938-ban megnagyobbodott mai vármegyének).

A hajózható Ronyva partján megjelenő új Zemplén-en is érezlette hatását a vármegye kétharmad részének elszakítása.

Az év végén dr. Halassy Andor merész vállalkozásba fogott, *Híradó* címmel modern és magas irodalmi színvonalu lapot adott ki, persze néhány hónap alatt belebukott. Ekkor Kroó József, aki szép verseket irt és mint sakk-tudós is nevezetes volt, vette át a Zemplén felelős szerkesztését. Szerkesztő pedig Kozma Béla lett. A Zemplén ebben az időben a vármegye harcos konzervatív és liberális felfogását képviselte és a keresztény ellenzéki *Zempléni Újság* gal vívott csatákat, melyek különösen hevesekké váltak a dr. Kutkafalvi Miklós—dr. Görgey István választási harcok idején. Uj munkatársak is tűntek fel dr. Verő Sándor személyében, aki igen hangulatos kritikákat irt, de aztán a pegazust felcserélte a paragraffussal.

Az 1922. évben Kroó József mellett dr. Lázár Andor lett a Zemplén társszerkesztője.

Az új Zemplén

Az 1923. évben azután gazdát cserélt a Zemplén. A vármegye törvényhatósága és a Magyar Távirati Iroda érdekeltsége megvásárolták a nyomdát és lapot és megalapították a jelenlegi Zemplén Könyvnyomda és Lapkiadó Részvénytársaságot.

(Folytatjuk.)

Az Erzsébet kórház gondnoki hivatalában

folyó évi február 24. napján délután 3 órakor

az Erzsébet kórház 1942 és 1943 évi kb. 24 hl börterméne nyilvános árverés útján el fog adatni.

M

Szegeden azt kérde felől: frant a kérdezős Magyarors akarnak b akkor „ma

Az els zak 8 óra hajnali 4

— A th miniszter a sátoralj talhoz áth

— A 2 és kiad ségben.

gében a chenyi-tér kiadóhiva

csak mos helyiségei utcai üzle

uj telefon

— A 1 toralja

sejei kezd lási tanfo

hetes önk

— Ha vármegye

hunyt. E megye sz

szorgalma volt a k

az alispán példás

délután t az ujhely házából.

következő munkatár

gye alisp

Éves g keresek

akit fi

— A XXIV. év

25-án, p házban (

ut 25. sz igazgatós

vékenység lenlékeny

mol be. A Sátoraljaj

nyitotta n ben, ami

tében Ze Sátoraljaj

helyzetbe intézet cé

szeágazó szolgálát

dasági él

Békebe

férfi

Cim Árp

— D nimbuz

Kisvasut Vasut sz

közönség

miatt a t

netileg t

1-től kez

korlátozá

sinautóbt

netdíjak

igénybe.

gyel utaz

selő igaz

menyes

érvényes

kiváltott

kiváltott

nyokkal

junius h

igénybe

MI UJSÁG?

Szegeden a franciák lépten-nyomon azt kérdezték tőlünk egyes polgárok felől: franciabarát, vagy németbarát e az illető? Egy idő múlva meguntam ezt a kérdéskérdést és azt mondtam — Ha Magyarországon tisztességes emberrel akarnak beszélni, s remélem ezt akarják, akkor „magyarbarátokat” keressenek.

Gr. Teleki Pál.

Az elsőtétítés kezdete: lakóházak 8 óra, járművek 9 óra. Vége: hajnali 4 óra.

— **Áthelyezés.** A földmiveltésiügyi miniszter Hován László kir. mérnököt a sátorlajuhelyi folyammérnöki hivatalhoz áthelyezte.

— **A Zemplén szerkesztősége és kiadóhivatala — új helyiségben.** A Zemplén nyomda már régebben átköltözött régi helyére, a Széchenyi-tér 9. szám alatt lévő házba. A kiadóhivatal és szerkesztőség azonban csak most költözhetett át a nyomda helyiségei mellé a volt Pásztor féle utcai üzlethelyiségbe. A kiadóhivatal új telefonszáma: 21—96.

— **A Vöröskereszt Egylet sátorlajuhelyi fiókjá** március elsejével kezdett két hetes házi betegápolási tanfolyamot rendez, utána pedig hat hetes önkéntes ápolónői tanfolyamot.

— **Halálozás.** Messa György nyug. vármegyei altiszt 72 éves korában elhunyt. Egy emberöltőt töltött a vármegye szolgálatában. Hűség, jólelkű, szorgalmas és megbízható munkása volt a közszolgálatnak. Hosszu ideig az alispáni hivatali litografiát kezelte példás lelkiismeretességgel. Pénteken délután temették el nagy részvét mellett az ujhelyi Erzsébet kórház halottas házából. Az egyik díszes koszorú a következő felirattal olvastuk: „Hűség munkatársunknak” — Zemplénvármegye alispáni hivatala.

Éves gazdasági cselédet

keresek lehetőleg nagy családdal, akit fiával együtt alkalmaznék.

Sesztay Sándor gazdasága
Nagytárkány.

— **A Nemzeti Hitelintézet XXIV. évi rendes közgyűlését** február 25-én, pénteken tartja az intézeti székházban (Budapest, VI. Vilmos császárt 25. szám). Értesülésünk szerint az igazgatóság által kibocsátott üzleti tevékenységről és az előző évinél is jelentősen nagyobb eredménnyel számol be. A fővárosi pénzügyi központi Sátorlajuhelyben 1920 évben elsőnek nyitotta meg fiókintézetét abban az időben, amikor a trianoni béke következtében Zemplénvármegye és különösen Sátorlajuhely gazdaságilag igen nehéz helyzetbe került. A sátorlajuhelyi fiókintézet célutadatos, közérdekű és megszálló üzleti tevékenységével nagy szolgáltatásokat tesz a vármegye gazdasági életében.

Békebeli szövetből készült alighasznált szürke, csikos

férfi ruha eladó.

Cim Árpád u. 56., Népfelkelő kocsmá

— **Díjazásai korlátozások a tiszautóbuszokon.** A Nyiregyháza vidéki Kisvasutak és Bodrogközi Gazdasági Vasút Üzemvezetősége értesíti az utazó közönséget, hogy különböző nehézségek miatt a gyorsautóbuszokon — átmenetileg további intézkedésig — március 1-től kezdődően az alábbi díjazásai korlátozásokat léptetik életbe. A gyorsautóbuszok csak a polgári teljes menetdíjak megfizetése mellett vehetők igénybe. 4—10 éves gyermekek féljegygyel utazhatnak. Az eddigi, közleltséggel igazolványra engedélyezett kedvezményes jegyek, továbbá a bérletjegyek érvényessége megszűnik. A már eddig kiváltott féléves bérletjegyekkel és ehhez kiváltott gyorsautóra szóló igazolványokkal érvényességük lejártáig, azaz június hó 30-ig a gyorsautóbuszok igénybe vehetők.

Leventehangverseny Királyhelmeceken

Királyhelmecei leventeegyesület február 12-én a Rk. Kulturház nagytermében a helybeli és vidéki közönség színe-jára jelenlétében magas színvonalu hangversenyt rendezett.

Az egyesület fuvós zenekarának ez az évről-évre megrendezett hangversenye ma már túlnőtt Királyhelmecei közönségén és a magyar zene összefogó erejével egy-egy tüzess hangulatu estére, meleg testvéri kézfogásra egybegyűjt Bodrogköz színmagyar népét.

Az est most is beváltotta a hozzáfűzött reményeket. Ez elsősorban Rózsa-lyeti László karmester érdeme, aki 20 hónap alatt a teljesen zeneanalfabéta fiukból tökéletes zenekart nevelt.

A hangverseny nívóját nagyban emelték Becz Aranka áll. tanítónő, aki hazafias verseket szavalt, mély átérzéssel

és művészi készséggel.

Valkovics Géza mtegyetemi hallgató „A magyar dal” című költeményt adta elő megrázó erővel.

Kemechey Lászlóné magyar nótákat énekelt cigányzene kísérettel. Élmény volt.

Orosz Kató, Udvarhelyi Irénke, és Hornyák András zenekari kísérettel előadott háborus dalait többször megkellett ismételni.

Nyilas György áll. tanító vezetésével előadott hazafias énekkari szám is általános tetszést váltott ki.

A Novák Jolán áll. tanítónő betanításában bemutatott páros jelenet is kedves élmény volt.

A rendezés munkáját Berczik János népisk. igazgató és Bányai György áll. tanító, mint levente főtisztek látták el.

A korcsmai duhajkodás vége

Nyolc cigány mulatott az egyik királyhelmecei korcsmában, akik között két asszony is volt. Amikor már igen emelkedett volt a hangulatuk, az egyik zenész indítványára belekötöttek egy ott tartózkodó helmecei gazdába és a védtelen embert alaposan helybenhagyták.

A sértett gazda a csendőrségre ment és feljelentést tett a garázda cigányok ellen. Az őrsről két csendőr azonnal a korcsmába ment és felelősségre vonta a mulatozó cigányokat. A fáraóivadékok erre mind a nyolcan rátámadtak a csendőrökre, akik szorongatott helyzetükben kénytelenek voltak a szuronyu-

kat használni és így valóságos csata fejlődött ki a részeg cigányok és a védekező csendőrök között, s amikor a korcsmát a cigányoktól megtisztították, kiderült, hogy Horváth Kálmán 29 éves szolnocsikai segéd „táncmester” a hasán, Juhász Gyula 33 éves helmecei zenész pedig a mellén szenvedett súlyos sérüléseket.

A csendőrök mindkettőjüket bezállították a sátorlajuhelyi kórházba, s az illetékes hatóságok megindították a vizsgálatot az ügy részleteinek kiderítésére.

— **A református énekkar hangversenye.** Nívónak ígérkező hangversenyt készül rendezni az átszervezett Református Egyházi Énekkar március 3-án a városi színházban, a sárospataki tanítóképzőintézeti énekkar, a theologus regőcsocsoport és a helybeli kamarazenekar közreműködésével. A komoly műsor keretében részvételüket megígérték többek között Mattyasovszky Kálmánné, Szentgyörgyi László hegedűművész, Tóth Károly tanítóképzőintézeti zenetanár, Gyöngyösi Gáspár, Z. Elek Béla és Várady Lajos ref. egyházi karnagy, aki egyúttal az estély főrendezője is. A nagy érdeklődéssel várt hangverseny tiszta jövedelme részben a helybeli református templom renoválási költségeire, részben pedig a magyar Vöröskereszt céljaira lesz fordítva. Névre szóló meghívókat a rendezőség nem ad ki. Helyek előjegyzhetők február 29-ig a református lelkész hivatalában, a 20.66. sz. telefonon is.

Farsangi cserkészünnepély

A sátorlajuhelyi piarista gimnázium 238. sz. cserkészcsapata holnap, vasárnap délután 4 órakor a „Carolineum” leánynevelő intézet tornatermében farsangi ünnepélyt rendez.

A műsoron többek között szerepel Koszter Atya Diákszerelme című szindarabja, Radványi Kálmán Karcsi nagyon beteg című vídám diákjelenete, vídám jelenetek, tréfák és zeneszámok. Konferál Némethy Sándor VI. o. tanuló. Beléptidij nincs. Műsormegváltás 2—4 pengőig. Felülfizetéseket a cserkészcsapat javára köszönettel fogadják.

A Baross Szövetség közgyűlése

A Baross Szövetség, Kereskedő, Iparos, Rokonszámok és termelők Országos Egyesülete február hó 27-én vasárnap d. e. 9 órai kezdettel a Baross Szövetség központi székházában (Budapest, VIII., Múzeum-u. 17. szám) rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés egyetlen tárgya: A Szövetség alapszabályának módosítása. A zemplénvármegyei fiókot a közgyűlésen Nagykármény Gy. Kálmán a Nemzeti Hitelintézet Rt. központi igazgatója, a fiókszövetség elnöke képviseli.

gott és felrobbant, amitől a fiatalasszony súlyos égési sebeket szenvedett. A kórházban kezelik.

+ Kenyérért sietett a boltba Kőrő István 71 éves hollóházi gazda, amikor hirtelen felbukkant az utcán egy tehérgépkocsi. A soffőr ki akarta kerülni az ijedten kapkodó idős gazdát, de a gépkocsi a gyalogjáróra szaladt és Kőrő Istvánt a boltajtóhoz nyomta, úgyhogy lábtöréssel kellett beszállítani az ujhelyi kórházba.

□ Az uttest felől akart felszállni a kisvonatra a dohánygyári megállónál Makkai István ujhelyi fiákkeres. Hirtelen odaérkezett egy gépkocsi és a sárhányó úgy meglökte Makkait, hogy a lépcsőnek vágódott és az ütés következtében összeroncsolta az orrát.

Olcsó ágytoll!

Tarka, fosztani való 1.— P, jobb puha tarkatoll 1.90 P, sokkal jobb 3.— P, mégjobb 3.80 P. Szürke, vegyes 5—7—8 és 10.— P. Fehér, fosztott pelyhes 18—21—23 és 26.— P, szállít 5 kg.-os csomagolásban, postán, utánvétellel, bérmentve. Köztisztviselőknek 30% engedmény. Ö z v. BÓDY LAJOSNÉ ágytollvállalata, Kiskunfélegyháza, Brassó-utca 20.

VILLÁM HIREK

♂ A belügyminiszter Szögi István tiszaluci lakos részére Tiszaluc községben 35 mm. szélességű mozgófényképek bemutatására jogosító mutatóványengedélyt adományozott.

♀ A belügyminiszter a sátorlajuhelyi Erzsébet kórház magánfizető betegeknek ápolási díját a III ad osztályon napi 7 pengő 80 fillérben, a másodosztályon napi 11 (tizenegy) pengőben és az első osztályon napi 13 (tizenhárom) pengőben állapította meg.

○ Heves összeszólalkozás támadt csütörtökön Halász József 38 éves sárospataki földmives és felesége között. Az asszony haragjában felkapott a tűzhelyről egy fazék forró vizet és szemközti öntötte vele az urát, akit be kellett szállítani az ujhelyi kórházba. A súlyos égési sebek veszélyeztetik a szeme világát.

✓ Tűzet akart gyújtani szerdán Berta Albertné 30 éves ricei korcsmárosné és a tűzhelyre rakott fát ledöntötte petróleummal, hogy könnyebben meggyulladjon. Locsolás közben azonban az üvegben levő petróleum lángot fo-

Könyvelést,

szakszerű mérlegkészítést, könyvelési hátralek feloldozását vállaljuk

Kalkulációt,

(árvetést), ajánlatot, költségvetést szakszerűen készítünk; minden üzleti ügyben szaktanácsal szolgálunk

Szakiroda

Sátorlajuhely, postafiók 1.

— **Gazdálkodásunk jövőjéről** irt vezetőcikket Sesztay Sándor mezőgazdasági bizottsági elnök a Magyar Falu legújabb számában. A magyar falu képes hetilapja 24 oldalas terjedelemben jelenik meg és részletesen tájékoztatja a gazdákat minden őket érdeklő fontos ügyről. Egyes szám ára 24 fillér. Mutatóvényszámot küld a Magyar föld kiadóhivatala: Budapest, VII., Erzsébet-kr. 7.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Árpáducai érdeklődő. Egyelőre anyaghiány miatt nem valószínű meg, de tervbe van véve.

A Színházi Magazin legújabb száma szenzációs tartalommal jelent meg

Gondos háziasszony

Jóízűen nevet, mert

Diana sósborszeszt

űvegeseivel olcsóbban vehet.

SPORT

Máv-Sac előre!

A Máv-Sac vezetősége télen serényen dolgozott, hogy tavasszal új csapattal vegye fel a harcot az NB. III. osztályának kárpátaljai csoportjában, ahol ősszel a harmadik helyen végzett. A tornatermi edzéseket még január 20-án kezdték el Mácsay Zoltán testnevelő tanár vezetésével, a pályán pedig vasárnap tartották meg az első kétkapus edzést. A hó által borított pályát takarította le elsőnek az edző. Ez volt a bemelegítés, majd labdagyakorlatok következtek.

Holnap, vasárnap Ujhely mindkét csapata pályára lép. A Máv Sac I. és Máv-Sac II. csapatai mérkőznek meg egymással barátságos mérkőzés keretében a katonaréti levette sportpályán délután fél 3 órai kezdettel.

A Máv-Sac első csapata a NB. III. kárpátaljai csoportjában 27:15 gólaránnyal és 13 ponttal a résztvevő 10 csapat közül a rangos 3-ik helyen áll. A második csapatnak annál többet kell behoznia tavasszal, ha nem akar sereghajtó maradni, mert jelenleg bizony 10:61 gólaránnyal és 5 pontcskával a 15 résztvevő között az utolsóelőtti helyen áll, de csak azért, mert a „legutolsó” visszalépett.

Az ujhelyi piarista diákok sportsikere

Febr. 12-én rendezte meg a MOTÉSZ Sárospatakon a kassai tankerületi középiskolák számára a szertornát, illetőleg a jelvénytversenyt, melyen az ujhelyi piarista diákok tízenötös csapata kitűnő eredménnyel szerepelt. Valamennyien megszerezték a jelvényt. Mindez elsősorban a kiváló vezetőtanár, Mácsay Zoltán érdeme. Neki köszönhető az igen jó, si-ben elért 4 jelvény is. Lehoczy Gyula VIII. o. diák pedig kettős, bronz- és vasjelvényt érdemelt ki.

A kultuskormány részéről Lukács Ödön dr., ismert sportember, szakelőadó jelent meg, kiemelve, hogy a patkai és ujhelyi diákok immár országosan jó sporthírnévnek örvendenek.

MOZI

Szombaton, február 19-én: Az éjféle gyors. (Magyar.)
Vasárnap, február 20-án: Az éjféle gyors. (Magyar.)
Hétfőn, február 21-én: Az éjféle gyors. (Magyar.)
Kedden, február 22-én: Dzsarabub. (Olasz.)
Szerdán, február 23-án: Dzsarabub. (Olasz.)
Csütörtökön, február 24-én: Hamupipőke (Olasz.)
Pénteken, február 25-én: Szünet.
Szombaton, február 26-án: „28”-as. (Magyar.)
Vasárnap, február 27-én: „28”-as. (Magyar.)
Hétfőn, február 28-án: „28”-as. (Magyar.)

Az előadások vasárnap és ünnepnapokon délután háromnegyed 3, háromnegyed 5 és este 7 órakor, hétköznapokon délután háromnegyed 5 és este 7 órakor kezdődnek.

Dzsarabub. Olasznyelvű filmdráma. A világháború hősi fejezetét eleveníti fel ez a hatalmas filmalkotás a híres libiai végvár bátor védőinek megrázó történetében. Főszereplők: Carlo Ninchi, Doris Duranti, Mario Ferrari. Kísérőfilm: Európa híradó.

Hamupipőke. Olasznyelvű mesefilm. A mindenki által ismert mesevilág bűbájos története elevenedik meg élő szereplőkkel, eddig még nem látott csodálatos gazdag kiállításban. Nagy szenzáció. Főszereplők: Mercedes Bringtona, Guglielmo Barnalo, Silvana Jacchimo. Kísérőfilmek: Stájer arany és Nagyerőjű apró lovak.

„28”-as. Nagyvonala kitűnő magyar nyelvű filmjáték. Egy szélhámos tündöklése és bukása. A börtönből szabadult házasságszélgyő kalandjait látjuk ebben a kitűnő magyarfilmben sok bonyodalmas és mulatságos jelenetben. Főszereplők: Uray Tivadar, Mészáros Agi, Mály Gerő, Pethes Sándor, Hajmássy Miklós, Maklári Zoltán, Halász Géza. — Orosz Barna Irisz filmvállalatának alkotása. — Kísérőfilmek: Magyar és Ufa világhíradó.

Mikor jogosultak a honvédség kötelékében kiegészítő szolgálatot teljesítők hadisegélyre?

Az 1942. XIV. tc. 5. §-a értelmében zsidó hadkötelesek szolgálati kötelezettségüknek a honvédség kötelékében kiegészítő szolgálat teljesítésével tesznek eleget.

A kiegészítő szolgálatot teljesítők (zsidónak tekintendő) hadköteles hozzátartozói a fegyveres honvédelmi szolgálatra bevonultak hozzátartozóitól eltérően részesülnek hadisegélyben, mert csak a feleség, a gyermek és a szülő részesíthető hadisegélyben, a jövedelemhatár és a hadisegély összege is kevesebb, felemelt hadisegély nincsen, a hadisegély itt utólag kerül kifizetésre, végül annak a kiegészítő szolgálatra bevonultnak a hozzátartozói, aki a *rendes tényleges szolgálati kötelezettségének tesz eleget, vagy a póttartaléki kiképzés idejének megfelelő szolgálatot teljesíti, hadisegélyben nem részesülhetnek.*

Megjegyzés. A korosztályok szerint történt általános felhívás óta (1942. november 25.) bevonuló személyek közül azok, akik első tényleges szolgálatukat teljesítik, — ezen szolgálatuk póttartaléki időnek számítva — a hadisegélyre való igényjogosultak köréből szolgálatuknak csak első három hónapjára vannak kizárva.

Rendes tényleges szolgálatra egyéni behívó alapján bevonultak három évi tényleges szolgálatuk alatt nem kaphatnak hadisegélyt.

Amennyiben a bevonulás 1942. november 25. előtt történt, annak elbírálása, hogy a kiegészítő szolgálatosok közül adott esetben ki teljesíti a rendes tényleges és ki teljesíti a póttartaléki szolgálati kötelezettségét, az illetékes csapatparancsnokság hatáskörébe tartozik. Kétséges esetben a honvédelmi miniszter dönt.

Ezzel szemben a kiegészítő szolgálatot teljesítők hozzátartozóinak hadisegély ügyeiben az alispáni másodfokú véghatározat ellen 15 nap alatt a honvédelmi miniszter 22. g. ügyosztályához felülvizsgálati kérelemmel lehet élni.

Hadisegélyben kell részesíteni annak a kiegészítő szolgálatosnak alábbi *tdmogatásra szoruló* hozzátartozóit, aki egyhuzamban legalább 14 napot szolgált. Hadisegélyben részesülhetnek a bevonult felesége, törvényes, törvényesített gyermeke és szülője.

Hadisegélyt csak az után a hozzátartozó után lehet megállapítani, akit a bevonulás előtt — mint *családtagot, vagy főkeresőt* — közvetlenül a bevonult tartott el.

Hadisegély ekkor is csak *rászorultság* esetében, vagyis akkor jár, ha a hozzátartozó *megélhetése* a bevonulás következtében *nem látszik biztosítottnak.*

A megélhetést általában nem lehet biztosítottnak tekinteni akkor, ha a hozzátartozó, vagy az *együttélő hozzátartozók* bármely forrásból származó évi tiszta jövedelmének, vagy bármely más bevételének (kereset, járandóság stb.) egy hónapra eső átlaga nem haladja meg Ujhelyben és Sárospatakon a havi 120 (egyszázhusz) pengőt, Zemplénnvármegyében pedig a havi 100 (egyszáz) pengőt.

Ha a bevonulás a hozzátartozó, illetőleg az együttélő hozzátartozók kimutatható jövedelmi, kereseti általában megélhetési viszonyaiban *nem idéz elő*

rosszabbodást, a hozzátartozó, illetőleg a hozzátartozók megélhetését a jövedelmi határon alul is biztosítottnak kell tekinteni. Ebben az esetben hadisegély nem jár.

A fenti jövedelem határokat semmiféle jogcímen emelni és ezen meghatározott összegeken felüli jövedelem esetén hadisegélyt megállapítani nem lehet. Ilyen irányú kérelmet előterjesztése alkalmával minden hatóság köteles azonnal elutasítani, amely intézkedés ellen jogorvoslatnak helye nincsen.

A hadisegély összege a bevonult kiegészítő szolgálatának minden megkezdett naptári hónapjára Ujhelyben és Sárospatakon a bevonult felesége után 30 pengő, a többi hozzátartozója után 14 pengő, Zemplénnvármegyében pedig a bevonult felesége után 24 pengő, többi hozzátartozója után 12 pengő.

Magasabb segélyösszeg nem állapítható meg, tehát felemelt hadisegély nincsen.

A bevonult a hadisegély iránti kérelmet illetékes alosztályparancsnokságnál először terjesztheti elő.

Ha a bevonult kérelmet nem terjeszt elő, azt a lakóhely szerint illetékes előjáróságnál az érdekelt hozzátartozó is előadhathatja. Ilyen esetben azonban a hozzátartozó a bevonulás megtörténtét bizonyítani tartozik. Bizonyításul szolgálhat: az előjáró parancsnokság, vagy a csapat hadigondozó tiszt által kiállított eredeti igazolvány, hivatalos átirat stb.

Ha a bevonult, vagy hozzátartozója a bevonuláskor kérelmet nem terjeszt elő, azt a szolgálatnak megszűnéséig bármelyikük bármikor pótolhatja, a kéredelem hátrányát azonban az *érdekelték viselik*, mert a hadisegély csak a jelentkezés hónapjától jár.

Saját érdekében jár el mindenki, hogyha a vármegye alispánjához intézhető esetleges felelősségi kérelmet, melyet 15 nap alatt az *előjáróságnál* kell benyújtani, rögtön hozzá is csatolja a szükséges igazolásokat, melyekkel az elsőfokú határozat megváltoztatását akarja elérni, mert különben az alispáni hivatal kénytelen beszerezni az igazolásokat, ami elhuzhatja a hadisegély ügy intézését, melyet pedig az alispáni hivatal a legstírgősebb feladatnak tekint. A polgármesteri hivatal és a községi előjáróságot is soronkívül kötelesek intézkedni hadisegély ügyben.

A fenti új rendelkezések azokra, akik 1942. (negyvenkettő) november hó 25. napja *előtt* voltak be kiegészítő szolgálatra, csak akkor vonatkoznak, hogyha 1943. (negyvenhárom) december 1-én is kiegészítő szolgálatot teljesítettek. Ebben az esetben a fenti rendelkezéseket 1943. (negyvenhárom) július hó 1. napjától visszamenő hatállyal kell alkalmazni.

Árpahántolás engedélyezése gazdálkodók háztartási szükségletére

A közellátásügyi miniszter felhatalmazta a vármegye főispánját arra, hogy közellátási kormánybiztosi hatáskörében engedélyt adhasson az árpahántolással foglalkozó malmoknak arra, hogy gazdakönyvvel ellátott gazdálkodók részére a gazdálkodó saját termései árpájából *kizárólag saját háztartási szükségletük erejéig* árpát hántolhassanak.

A malom az árpa hántolásáért felszámított hántolási díjat (a hántolásra kerülő árpának *legalább 12* százalékát, mint vámot) természetben köteles a hántoltató gazdától átvenni.

Egyébként a hántolási díjat a fentiek és a helyi szokások szemelített tartása mellett a malom üzemeltetője szabja meg. A malom üzemeltetője köteles az általa megállapított árpahántolási díjat a malomban felülnő helyen kifüggesztett táblán feltüntetni. A hántolási

díjat kivétel nélkül minden egyes hántoltató gazdával szemben egyforma mértékben kell felszámítani. A malom köteles az árpát hántoltató gazdálkodókról nyilvántartást vezetni. A nyilvántartásban fel kell tüntetni a hántoltató nevét, lakóhelyét, gazdakönyvének számát, a hántolásra átvett árpa, valamint az abból előállított termékek és melléktermékek és a vám mennyiségét. *A malom a hántolás során előállított termékeket és melléktermékeket a hántoltatónak teljes egészében köteles ki*

Üzletáthelyezés

Pásztor Jenőné kézimunkaüzletét a Széchenyi-tér 2. szám alá (a Prihoda cukrászda mellett) helyezte át.

szolgáltatni. A vám címén átvett árpát pedig köteles a Gabonaforgalmi Központ utasítása szerint bejelenteni és jogosított kereskedőnek eladni.

Szigorúan ellenőrzik majd, hogy az egyes malmok a hántolási díjat a helyi szokásoknak és körülményeknek megfelelően állapították-e meg? A Gabonaforgalmi Központ kirendeltsége pedig ellenőrizni fogja, hogy a malom a hántoltatókról vezetendő nyilvántartást pontosan vezeti-e és a hántolási díj fejében beszedett árpát pontosan felajánlja-e jogosított kereskedőnek.

MEGHÍVÓ.

A Tokajvidéki Takarékpénztár Részvénytársaság a Magyar Nemzeti Bank Mellékhelye

LXXVII. évi

rendes közgyűlését

folyó évi február hó 28-án délután 3 órakor az intézet helyiségében tartja meg melyre a t. Részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1943. üzletévről.
3. Az 1943. évi mérleg és nyereség megállapítása, felosztása és felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelőbizottság részére.
4. Igazgatóság választása.
5. Felügyelőbizottság választása.
6. Eesteges indítványok.

Tokaj, 1944. január 17.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból: A közgyűlésen csak azon részvényesek vehetnek részt, akik a részvényeiket a közgyűlést megelőzőleg még le nem járt szelvényeikkel együtt, legkésőbb 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt a társaság pénztáránál, vagy a Nyirvidéki Takarékpénztár R. T.-nál Nyiregyháza letették.

Mérleg számla

1943. december 31-én.

Vagyon: 12.587.81 P, Girószámlán fennálló követelések: a Magyar Nemzeti Banknál 6.486.67 P, a M. kir. postatakarékpénztárnál 1.690.04 P, Pénzügyminisztériumnél fennálló követelések 148.612.06 P, Értékpapírok 55.593.09 P, Váltók 1.315.473.18 P, Adóskok 144.626.68 P, Állami könyvadósság 76.435.97 P, Jelzálogos kötelezvénykölcsönök 89.958.94 P, Átalakított törlesztéses kölcsönök 4.272.76 P, Szavatosság mellett folyósított kölcsönök 84.800.— P, Ingatlanok 51.500.— P, Berendezés 2.— P, Átmeneti tételek 2.674.— P, Átmeneti kamatok 2.956.— P, Összesen: 1.997.669.20 P.

Teher: Részvénytőke 130.000.— P, Rendes tartalék 116.000.— P, Értékcsofkenési tartalék 12.000.— P, Nyugdíjartalék alap 11.000.— P, Értékpapír ár. különb. tartalék 34.246.— P, Betétek: takarékbetétek 518.331.22 P, folyószámlabetétek 256.022.78 P, Visszleszámitott váltók 638.915.— P, Továbbad. kölcs. vállalt szavatosság 84.800.— P, Hitelezők 84.311.50 P, Engedélyezett kölcsönök: jelzálogkölcsönök 89.958.94 P, átalakított törl. kölcsönök 2.695.73 P, Fel nem vett osztalékok 936.65 P, Átmeneti tételek 1.000.— P, Átmeneti kamatok 10.551.— P, Nyereség 6.900.38 P, Összesen: 1.997.669.20 P.

Veszteség-nyereség számla

1943. december 31-én.

Veszteség: Kamatkiadások: takarékbetétkamat 11.708.03 P, folyószámlabetétkamat 3.760.10 P, visszleszámitolási kamat 37.572.91 P, továbbad. kölcs. után kamat 3.553.45 P, folyószámla hitelezői kamat 8.681.34 P, Tiszti fizetések és nyugdíjak 26.055.06 P, Üzleti költségek 12.255.55 P, Adók és illetékek 10.203.11 P, Jelenléti díjak 1.077.— P, Leírások 9.019.04 P, Nyereség 6.900.38 P, Összesen: 130.785.97 P.

Nyereség: Nyereségáthozat 1.175.54 P, Kamatbevételek: váltókamat 96.609.16 P, kamatbevételek 22.887.88 P, értékpapír kamat 1.326.07 P, szavat. kölcs. kamat 5.665.— P, átalakított törl. kölcs. kamat 359.07 P, jutalékok 1.490.— P, Ingatlan jövedelem 1.273.25 P, Összesen 130.785.97 P.